



Šifra učenca:

Državni izpitni center



N 1 3 2 5 0 1 3 1

NAKNADNI ROK

3.
obdobje



Ponedeljek, 3. junij 2013 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki: Učenec prinese modro/črno nalivno pero ali moder/črn kemični svinčnik, svinčnik, radirko, šilček, barvne svinčnike in ravnilo. Preizkusu je priložena barvna priloga.

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA

ob koncu 3. obdobja

NAVODILA UČENCU

Natančno preberi ta navodila.

Prilepi kodo oziroma vpiši svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani.

Pri vsaki nalogi svoj odgovor napiši v predvideni prostor znotraj okvirja.

Piši čitljivo. Če se zmotiš, napačni odgovor prečrtaj in pravilnega napiši na novo.

Barvne svinčnike in svinčnik uporablaj samo za risanje ali načrtovanje.

Nečitljivi zapisi in nejasni popravki se ovrednotijo z nič točkami.

Če se ti zdi naloga pretežka, se ne zadržuj predolgo pri njej, temveč začni reševati naslednjo.

K nerešeni nalogi se vrni pozneje. Na koncu svoje odgovore ponovno preveri.

Zaupaj vase in v svoje zmožnosti. Želimo ti veliko uspeha.

Preizkus ima 21 strani, od tega 2 prazni in 1 barvno prilogo.



A – SVET

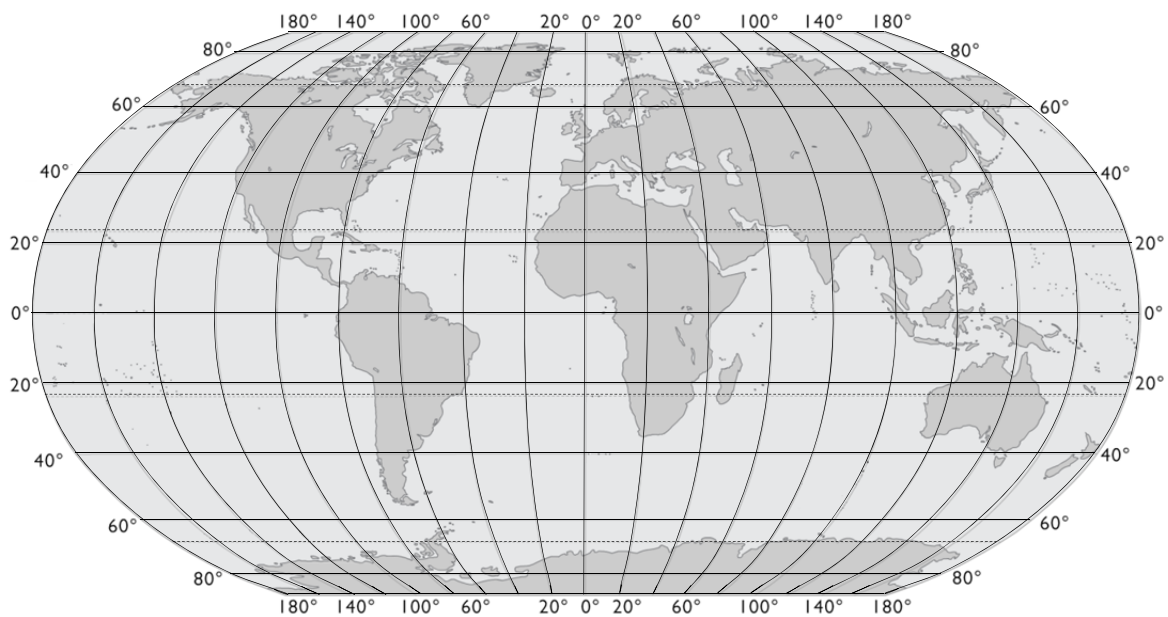
Vrtenje Zemlje

- Zemlja je nebesno telo, ki se vrti okoli svoje osi.
Katera je najpomembnejša posledica vrtenja Zemlje okoli svoje osi?
Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.
 - Menjavanje plime in oseke.
 - Menjavanje dneva in noči.
 - Menjavanje toplejšega in hladnejšega vremena.
 - Menjavanje letnih časov.

(1 točka)

Toplotni pasovi

- Nalogo boš reševal z uporabo zemljevida na sliki 1.



Slika 1: Svet

(Vir: <http://education.nationalgeographic.com/education/mapping/outline-map>. Pridobljeno: 21. 12. 2012.)

Na Zemlji so različni toplotni pasovi.

- Na zemljevidu na sliki 1 z rdečo barvico prevleči oba vzporednika, med katerima leži vroči ali tropski pas.
Če uporabiš drugo barvo, izdelaj ustrezno legendo.
- Na črto napiši ime celine, ki skoraj v celoti leži v južnem mrzlem ali polarnem pasu.

(2 točki)



Razporeditev padavin v Afriki

4. Nalogo boš reševal z uporabo zemljevida na sliki 5 na barvni prilogi. Obkroži črko pred dvema trditvama, ki pravilno opisujeta razporeditev padavin v Afriki.
- A Najmanjša količina padavin je ob ekvatorju.
 - B Količina padavin je v notranjosti Severne Afrike večja kakor v notranjosti Južne Afrike.
 - C Količina padavin se zmanjšuje od ekvatorja proti severnemu in južnemu povratniku.
 - D Največja količina padavin je v bližini ekvatorja.
 - E Največja količina padavin je ob južnem povratniku.

(2 točki)

Rastlinstvo Afrike

5. Nalogo boš reševal z uporabo slik 1, 2, 3 in 4 na barvni prilogi. Pomagaš si lahko tudi z zemljevidom na sliki 5 na barvni prilogi.
- a) Na črto napiši številko slike, ki prikazuje prevladujoči tip rastlinstva na območju Kongove kotline ob ekvatorju.
- _____
- b) Na črto napiši, kateri značilni tip rastlinstva Afrike prikazuje slika 1 na barvni prilogi.
- _____

(2 točki)

Pomen narodnih parkov v Afriki

6. Za Visoko ekvatorialno Afriko in za Južno Afriko so značilni številni narodni parki. Utemelji pomen narodnih parkov za življenje lokalnega prebivalstva. Na črte napiši dve različni utemeljitvi.

Utemeljitev 1: _____

Utemeljitev 2: _____

(2 točki)



Naravnogeografske enote Južne Amerike

8. a) Nalogo boš reševal z uporabo zemljevida na sliki 3 pri nalogi 7, kjer so s številkami od 1 do 4 označene večje naravnogeografske enote Južne Amerike.

Na črto napiši številko, s katero je na zemljevidu na sliki 3 označeno Amazonsko nižavje.

- b) Nalogo boš reševal s primerjavo zemljevida na sliki 3 pri nalogi 7 in zemljevida na sliki 4.



Slika 4: Alpe

(Vir: Atlas sveta za srednje in osnovne šole. 2006. Ljubljana, Mladinska knjiga.)

Primerjaj poselitev Andov in Alp nad 4000 metri nadmorske višine. Utemelji, zakaj je v delu Andov, ki so na zemljevidu na sliki 3 označeni s črtami, možna poselitev tudi nad 4000 metri nadmorske višine. Odgovor napiši na črte.

(2 točki)



Ljudstvo Severne Evrope

14. Preberi besedilo in reši nalogo.

Danes jih je okoli 80.000 in živijo na severu Skandinavije na ozemlju Norveške, Švedske, Finske in celo sosednje Rusije. Stoletja so se preživljali kot rejci severnih jelenov. Danes takšno pastirsko življenje živi le še manjšina. Znani so po svoji pisani noši, ki jo danes v vsakdanjem življenju uporabljajo le še starejši, mlajši pa le ob posebnih prireditvah.

(Prirejeno po: Senegačnik, J., 2009. Geografija Evrope in Azije. Učbenik za 7. razred osnovne šole. Ljubljana, Modrijan.)

Na črto napiši ime ljudstva, ki je opisano v besedilu.

(1 točka)

Razčlenjenost obal Južne Evrope

15. Obale Južne Evrope so med bolj razčlenjenimi v Evropi. Številni otoki, polotoki in zalivi so za nekatere gospodarske dejavnosti prednost, za druge pa ovira.

Za katero gospodarsko dejavnost je razčlenjena obala največja prednost?

Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Pomorski promet.
- B Ribolov.
- C Turizem.
- D Industrija.

(1 točka)



Vetrnice za proizvodnjo električne energije

17. Oglej si sliko 8 iz naloge 16.

Razloži, zakaj so vetrnice za proizvodnjo električne energije postavljene na lokaciji, kakor je razvidno s slike 8.
Odgovor napiši na črti.

(1 točka)

Prednosti pridobivanja električne energije z vetrnicami

18. Utemelji dve prednosti pridobivanja električne energije z vetrnicami v primerjavi s termoelektrarnami.
Odgovor napiši na črte.

Utemeljitev prednosti 1: _____

Utemeljitev prednosti 2: _____

(2 točki)



C – SLOVENIJA

Naravnogeografske enote Slovenije

19. Na črto pred naravnogeografsko enoto Slovenije napiši črko tiste pokrajinske enote, ki je v izbrani naravnogeografski enoti.

NARAVNOGEOGRAFSKI ENOTI:

_____ Alpske pokrajine.

_____ Dinarske pokrajine.

POKRAJINSKE ENOTE:

A Goričko.

B Haloze.

C Trnovski gozd.

D Goriška brda.

E Karavanke.

(2 točki)

Vremenski pojav v Ljubljanski kotlini

20. Nalogo boš reševal z uporabo preglednice 1.

Preglednica 1: Temperature dne 5. januarja

	Nadmorska višina	Temperatura
Šmarna gora	676 m	5 °C
Ljubljana	298 m	-1 °C
Rogla	1517 m	-2 °C
Maribor	273 m	0 °C

(Vir: Atlas sveta za srednje in osnovne šole. 2006. Ljubljana, Mladinska knjiga.)

- a) Z uporabo podatkov v preglednici 1 ugotovi, do katerega vremenskega pojava, ki je zelo pogost v zimskih mesecih, je prišlo v Ljubljanski kotlini. Odgovor napiši na črto.

- b) Na črto napiši eno negativno posledico vremenskega pojava, ki je zelo pogost v zimskih mesecih v Ljubljanski kotlini, in za katerega je značilna razporeditev temperatur v preglednici 1.

(2 točki)



Vpliv gradnje športnega središča na življenje lokalnega prebivalstva

21. V bližini manjšega kraja nameravajo zgraditi zimsko športno središče (smučišča, tekaške proge, skakalnice, hotele, gostišča, trgovine). Razloži, kako bodo opisane spremembe vplivale na dvig kakovosti življenja lokalnega prebivalstva.
Na črte napiši dve razlagi.

Razlaga 1: _____

Razlaga 2: _____

(2 točki)

Narodno mešano ozemlje

22. a) V kateri od naštetih slovenskih pokrajin živijo pripadniki madžarske narodne skupnosti?

Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

A Slovenske gorice.

B Haloze.

C Prekmurje.

D Vipavska dolina.

b) Obkroži črko pred imenom slovenske narodne skupnosti, ki živi na Madžarskem.

A Porabski Slovenci.

B Koroški Slovenci.

C Beneški Slovenci.

D Zagorski Slovenci.

(2 točki)



Pokrajina, reka in naselje v panonskih pokrajinah

23. Nalogo boš reševal z uporabo zemljevida na sliki 9.



Slika 9: Panonske pokrajine

(Vir: Atlas sveta za osnovne in srednje šole. 2010. Ljubljana, Mladinska knjiga.)

Na zemljevidu na sliki 9 poišči pokrajino, reko in kraj ter na črte napiši manjkajoča imena.

Gričevnata pokrajina, ki leži severno od Murske Sobote, je _____.

Reka, ki teče skozi Gornjo Radgono, je _____.

Zdraviliški kraj, ki leži severovzhodno od Murske Sobote, je _____.

(3 točke)



Problem onesnaževanja podtalnice v panonskih pokrajinah

24. Panonske pokrajine so najpomembnejše kmetijsko območje v Sloveniji. Nekatere dejavnosti v kmetijstvu pa močno onesnažujejo podtalnico, ki je glavni vir pitne vode na tem območju.

Predlagaj dva ukrepa, s katerima bi v panonskih pokrajinah lahko zmanjšali onesnaženost podtalnice zaradi kmetijstva.

Odgovor napiši na črte.

Ukrep 1: _____

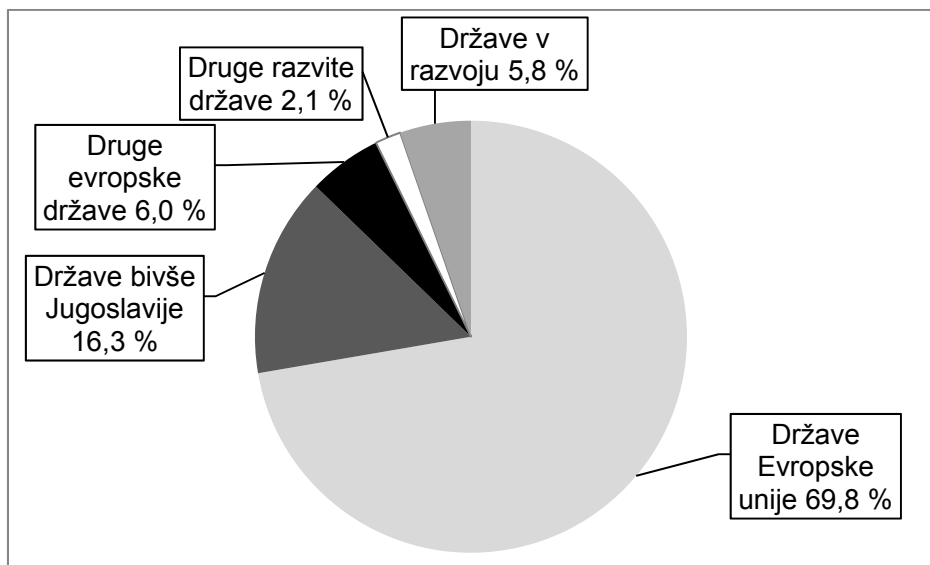
Ukrep 2: _____

(2 točki)



Zunanja trgovina

25. Oglej si graf na sliki 10 in reši nalogo.



Slika 10: Izvoz Slovenije leta 2010

(Vir: http://www.stat.si/sistat/MainTable/tbl_2401722. Pridobljeno: 2012.)

- a) Na črto napiši eno državo iz skupine tistih držav, ki so po trgovanju s Slovenijo na drugem mestu.

- b) Razloži, zakaj lahko na podlagi podatkov z grafa na sliki 10 sklepamo, da Slovenija trguje manj s Severno Korejo kakor z Nemčijo.
Odgovor napiši na črti.

(2 točki)

Kraški pojavi

26. V dinarskih pokrajinah so se razvili površinski in podzemni kraški pojavi.
Na črto napiši ime prevladujoče kamnine v dinarskih pokrajinah.

(1 točka)

Skupno število točk: 50



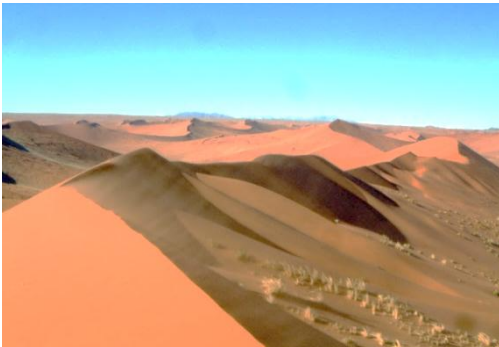
BARVNA PRILOGA



Slika 1: Narodni park Serengeti



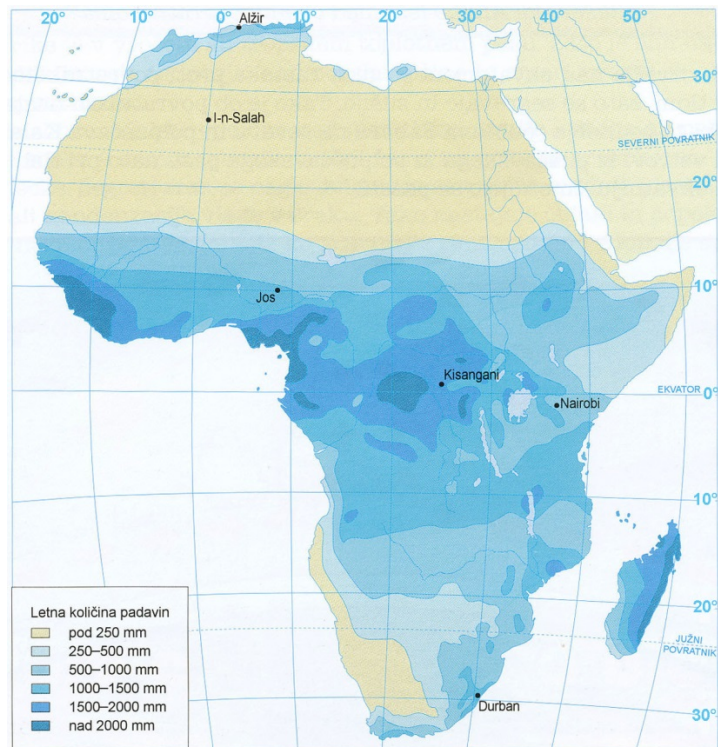
Slika 2: Pokrajina ob Maringi



Slika 3: Pokrajina v Kalahariju



Slika 4: Pokrajina v Namibiji



Slika 5: Količina in razporeditev padavin v Afriki



Slika 6: Gostota in razporeditev prebivalstva v Severni Evropi

(Vir slike 1: <http://www.tanzaniasafariholidays.net/serengeti-national-park.>)

(Vir slike 2: <http://www.fredhoogervorst.com/photo/03015>. Pridobljeno: 4. 1. 2013.)

(Vir slike 3: <http://www.google.si/imgres?imgurl=http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/53/Kalahari.>)

(Vir slike 4: <http://www.britannica.com/blogs/wp-content/uploads/2010/11/namib3small.jpg>.)

(Vir slike 5: Kolenc - Kolnik, K., Otič, M., Vovk, A., Senegačnik, J., 2000. Spoznavamo Afriko in Novi svet. Geografija za 8. razred devetletne osnovne šole. Ljubljana, Modrijan.)

(Vir slike 6: Senegačnik, J., 2009. Geografija Evrope in Azije. Učbenik za 7. razred osnovne šole. Ljubljana, Modrijan.)